

Complexnummer: 524545

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

WAVO-park

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

524546, 524547, 524548, 524549

Woonplaats

Wassenaar

Gemeente

Wassenaar

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdobject

Schouwweg 81, 2243 BL te Wassenaar

Complexomschrijving

Inleiding

Het bij de historische buitenplaats Rust en Vreugd behorende WAVOpark bestaat uit BEJAARDENWONINGEN met WINKEL (1), twee TOEGANGSHEKKEN (2), een TRANSFORMATORHUISJE of oeconomicgebouw (3), een TUINAANLEG (4) met waterpartij, bijbehorende lantaarns en brug, welke in de periode 1927-1929 naar een ontwerp van de Haagse architect S. de Clerq in een Engelse landhuisstijl met elementen van de Nieuwe Haags School tot stand is gekomen. Aangezien het tuinontwerp ook voorkomt op het bouwtekening van het door S. de Clerq ontworpen gebouw is deze waarschijnlijk ook verantwoordelijk voor de tuinaanleg in een Decoratieve tuinstijl. De tuinaanleg vertoont grote overeenkomsten met het eveneens door De Clerq ontworpen nabijgelegen Johannahuis. Als verantwoordelijke voor de tuin wordt dhr. Drenth genoemd en het ligt voor de hand dat ook hij beplanting bij het Johannahuis voor zijn rekening heeft genomen.

WAVO is de afkorting voor Wilhelmina Alida van Ommeren, die samen met haar man de heer van Ommeren eeuw aan het begin van de 20ste eeuw de buitenplaats Rust en Vreugd kocht. De charitatieve werkzaamheden van het echtpaar leidde er toe dat zij aan de rand van de buitenplaats in 1927 het WAVO-park lieten bouwen. Hier konden 28 families, die buiten hun schuld om hun vroegere levenswijze niet konden volhouden, kosteloos een woning krijgen. De heer en mevrouw Van Ommeren-de Voogt hadden S. de Clerq als huisarchitect in dienst. Opdrachtgevers voor het complex waren de regenten der Wilhelmina-Alida-Stichting.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het WAVO-park ligt op de historische buitenplaats Rust en Vreugd langs de Schouwweg. Het grenst aan de voorzijde aan de bosrijke begroeiing van de Schouwweg en aan de achterzijde aan de weilanden van de buitenplaats.

Het crescentvormige gebouw is geplaatst tegen een schuinoplopend terrein, dat aan straatzijde het hoogste is. Hierdoor is het gebouw aan de voorzijde (noordwestzijde) twee bouwlagen en heeft het aan de andere een schuin aflopend talud, die zijn opgenomen in de achtertuinen. Tussen de trappen naar de bovenwoningen bevinden zich kleine voortuintjes, waarlangs ijzeren straatlantaarns zijn geplaatst.

Aan weerszijden van het terrein bevindt zich een toegangshek met een gebogen oprijlaan, bestaande uit een rijweg en een wandelpad. Binnen deze keerlus bevindt zich een grote rechthoekige waterpartij met aan de noordwestzijde de tuinaanleg. Voor beide hoekpaviljoens loopt een pad achterlangs de achtertuinen van het complex.

Aan de noordoostzijde bevindt zich het transformatorhuisje.

Waardering

Het WAVO-park is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als karakteristiek en vroeg voorbeeld van de typologische ontwikkeling van bejaardenwoningen in een niet stedelijk gebied uit de jaren '20 van de 20ste eeuw.
- als voorbeeld van bejaardenwoningen in Engelse Landhuisstijl uit de jaren '20 van de 20ste eeuw.
- als bijzondere uitdrukking van een sociale-culturele ontwikkeling, waarbij particulieren stichting woningen staat voor bepaalde groepen uit de samenleving.
- doordat het complex van belang is voor de oeuvre van de Haagse architect S. de Clerq.

Het WAVO-park is van algemeen belang vanwege de ensemblewaarde:

- als essentieel onderdeel van een groter geheel met bijzondere sociaal-culturele waarden.
- vanwege de bijzondere situering in een landschappelijk gebied, waarbij het gebouw qua bouwstijl en hoofdvorm aan bij het landelijk karakter ervan.

Het complex is vrij gaaf in hoofdvorm en wat betreft materiaalgebruik en detaillering. Het interieur heeft verschillende oorspronkelijke interieuronderdelen. Het complex is van belang vanwege de architectonische kwaliteit en de ruimtelijke, functionele en deels ook stilistische samenhang met de overige samenstellende onderdelen van zowel dit complex als het hoofdcomplex.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 524546

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	30 augustus 2004
Kadaster deel/nr	82993/200

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Wassenaar	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Wassenaar	F			11143

Omschrijving**

Inleiding complexonderdeel 1

Hoofdonderdeel van het WAVO-park wordt gevormd door de BEJAARDENWONINGEN bestaande uit beneden- en bovenwoning met WINKEL en voormalige theesalon, in 1927 ontworpen door de Haagse architect S. de Clerq, die tevens optrad als huisarchitect van de opdrachtgevers, het echtpaar Van Ommeren-de Voogt.

Omschrijving

In opzet een symmetrisch opgezet complex op halve cirkelvormige plattegrond, bestaande uit twee bouwlagen onder een plat dak, heeft een ritmische gevelgeleding met hogere hoek en middenpaviljoens en iets lager boven de gevellijn uitspringende tussenpaviljoens. Het trasraam van vlakke waalklinkers wordt afgedekt door een rollaag, waarboven de gevels zijn opgetrokken van grauwe waalklinkers. Deur- en vensterpartijen worden afgedekt door brede rollagen. De gevels hebben een traveeindeling met zeer vlak gestileerde ionische pilasters van de kolossade orde met terracotta sierblokjes als kapiteel, die opgaan vanaf de als basement fungerende begane grond. Terracotta is verder decoratief toegepast voor de lekdorpels, als sierblokjes met vensterafdekkingen op de verding. Belang sierend element zijn de terracotta reliefs met bloemmotief, waarvan de namen eronder in terracotta zijn aangeven. Tevens komen terracotta reliefs voor met de naam en het stichtingsjaartal van het complex. Natuurstenen dekplaten zijn toegepast als dekplaat voor de borstweringmuren van de trap. De rechtgesloten enkele en samengestelde vensterpartijen hebben voor het merendeel de oorspronkelijk stalen kozijnen met roedenverdeling. Dit geldt eveneens voor een deel van de balkondeuren. De entreeduren zijn teakhouten paneeldeuren met spieraam, deels voorzien van een houten luifel met daarboven een roedenverdeeld bovenlicht. De rechtgesloten gevels worden afgesloten door een breed fries, dat gedragen door de pilasters, bestaat uit een houten sierlijst, een gemetseld band, welke worden afgesloten door een geprofileerde overstekende houten gootlijst.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De winkel bevindt zich achter de noordwestelijke voorgevel van het noordelijk hoekpaviljoen is vijf traveeën breed met een risalerende middendeel van drie traveeën waarvan de middelste het breedste is. Op de begane grond bevinden zich in de middenrisaliet drie winkelruiten met roedenverdeelde bovenlichten. In de meest rechtse travee bevindt zich de entree, voorzien van roedenverdeelde zij- en bovenlichten. De meest linkse travee heeft een roedenverdeeld raam. Op eerste de verdieping bevindt zich in elke travee één venster. Op de tweede verdieping bevindt zich aan weerszijden een zesruits raam. Aan weerszijden van de middentravee bevindt zich terracotta reliëf met de tekst: "ANNO" en "1927".

De noordwestelijke voorgevel van het zuidelijke hoekpaviljoen heeft een vergelijkbare opzet.

Waardering

De bejaardenwoningen met winkel van het WAVO-park zijn van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde en vanwege de ensemblewaarde:

- als karakteristiek en vroeg voorbeeld van de typologische ontwikkeling van bejaardenwoningen in een niet stedelijk gebied uit de jaren '20 van de 20ste eeuw;
- als voorbeeld van bejaardenwoningen in Engelse Landhuisstijl uit de jaren '20 van de 20ste eeuw;
- als bijzondere uitdrukking van een sociaal-culturele ontwikkeling, waarbij particulieren stichting woningen staat voor bepaalde groepen uit de samenleving.
- doordat het complex van belang is voor de oeuvre van de Haagse architect S. de Clerq;
- als essentieel onderdeel van een groter geheel met bijzondere sociaal-culturele waarden;
- vanwege de bijzondere situering in een landschappelijk gebied, waarbij het gebouw qua bouwstijl en hoofdvorm aan bij het landelijk karakter ervan.

De bejaardenwoningen met winkel zijn vrij gaaf in hoofdvorm en wat betreft materiaalgebruik en detaillering. Het interieur heeft verschillende oorspronkelijke interieuronderdelen. De bejaardenwoningen met winkel zijn van belang vanwege de architectonische kwaliteit en de ruimtelijke, functionele en deels ook stilistische samenhang met de overige samenstellende onderdelen van zowel dit complex als het hoofdcomplex.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Sociale zorg, liefdadigheid

Winkel (G)

Functie

Bejaardentehuis

Winkel (G2)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 524547

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	30 augustus 2004
Kadaster deel/nr	82993/198

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Wassenaar	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Wassenaar	F			11143
Wassenaar	F			11142

*Omschrijving***

Inleiding complexonderdeel 4

De bij het WAVO-park behorende TUINAANLEG in Decoratieve Tuinstijl is in 1927 ontworpen door de Haagse architect S. de Clerq, die tevens optrad als huisarchitect van de opdrachtgevers, het echtpaar Van Ommeren-de Voogt. Het ontwerp is aangegeven op de bouwtekening van de woningen. Langs de voorgevel staan ijzeren LANTAARNS uit de bouwtijd. De toegangsweg leidt over twee BRUGGEN uit 1927 met gemetselde balustrades. De rand tegen de achtergevel van het gebouw was oorspronkelijk met rotstuintjes ingericht, zodat een vloeiende overgang van steen naar groen werd verkregen. Achter het gebouwencomplex vrije zichten over de weilanden die aan de oostzijde worden beëindigd door een rechte bomenrand, waarachter het park van de buitenplaats Rust en Vreugd ligt.

Omschrijving

Voor het gebouwencomplex gelegen tuin bestaande uit een (iets hoekige) halvemaanvormige waterpartij en daar omheen een eveneens halvemaanvormige toegangsweg. Tussen de trappen naar de bovenwoningen bevinden zich kleine voortuintjes, waarlangs ijzeren straatlantaarns zijn geplaatst. De waterpartij heeft graskanten, afgeronde oevers en een steil talud met op de middenas een trapje naar het water. Aan de straatzijde staan boomgroepen en heesters, coniferen en rododendrons. De waterpartij staat via duikers met daarover twee bruggen in verbinding met een sloot. De bruggen zijn herkenbaar aan gemetselde balustrades in de stijl van de Nieuwe Haagse School met verspringende delen. Het talud aan de achterzijde van het gebouw is - voorzien van trappen - opgenomen in de achtertuintjes, die van het omlopende halvemaanvormige pad worden gescheiden door een haag. De aanleg wordt begrensd door een halvemaanvormige sloot.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De tuinaanleg bij het WAVO-park is van algemeen belang vanwege cultuurhistorische, architectuurhistorische waarde en vanwege de ensemblewaarde:

- vanwege het ruimtelijke concept en de eenheid tussen het gebouw en de groenaanleg;
- vanwege de aanleg in decoratieve tuinstijl;
- als tuin behorend bij de woningen met winkel van het WAVO-park;
- voor het oeuvre van de architect S. de Clerq;
- vanwege de functioneel ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van het complex.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuin

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 524548

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	30 augustus 2004
Kadaster deel/nr	82994/3

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Wassenaar	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Wassenaar	F			11142

*Omschrijving***

Inleiding complexonderdeel 2

De bij het WAVO-park behorende twee identieke TOEGANGSHEKKEN gebouwd in 1927 in een bij de architectuur van de woningen aansluitende stijl die verwant is aan de Engelse Landhuisstijl en naar ontwerp van de Haagse architect S. de Clerq, die tevens optrad als huisarchitect van de opdrachtgevers, het echtpaar Van Ommeren - de Voogt.

Omschrijving

Twee toegangshekken aan de uiteinden van de halvemaan-vormige toegangsweg die voor het gebouwencomplex van het WAVO-park loopt. De gemetselde vierkante pijlers met verspringende hoeken worden bekroond door een hardstenen afdekplaats met de naam van het park en bekroond door een bollantaarn.

Waardering

De toegangshekken bij het WAVO-park zijn van algemeen belang vanwege cultuurhistorische, architectuurhistorische en ensemblewaarde: als ruimtelijk en functioneel onderdeel van het WAVOpark, in dezelfde stijl als de woningen, gebouwd door architect S. de Clerq.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Erfscheidings(D)	Toegangshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 524549

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	30 augustus 2004
Kadaster deel/nr	82994/1

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Wassenaar	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Wassenaar	F			11143

*Omschrijving***

Inleiding complexonderdeel 3

De bij het WAVO-park behorende OECONOMIEGEBOUW of TRANSFORMATORHUISJE gebouwd in 1927 in de stijl van de Nieuwe Haagse School naar ontwerp van de Haagse architect S. de Clerq, die tevens optrad als huisarchitect van de opdrachtgevers, het echtpaar Van Ommeren - de Voogt.

Omschrijving

Uit grauwe baksteen opgetrokken vrijstaande eenlaags gebouwtje, bestaat uit een samenstel van kubische bouwmassa die onderling ten opzichte van elkaar in hoogte verschillende en ten opzichte van elkaar verspringen. De bouwmassa's worden gedekte door een iets overstekende betonnen afdekking met daaronder als afsluiting van de rechtgesloten gevels een rollaag.

Waardering

Het bij het WAVO-park behorende oeconomiegebouw of transformatorhuisjes is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als ruimtelijk en functioneel onderdeel van het WAVO-park

- als karakteristiek voorbeeld van een klein functioneel gebouw uit de jaren '20 in de stijl van de Nieuwe Haagse School.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Industrie	Nutsbedrijf

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument